

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.
V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspeditja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 124.

V Ljubljani, v petek 3. junija 1898.

Letnik XXVI.

Državni zbor.

Dunaj, 2. junija.

Državna mitnica.

Vlada je danes zopet predložila več zakonskih načrtov. Tako je načrt zakona, s katerim naj bi se s 1. jan. 1900 odpravila mitnina na državnih cestah in mostovih. Država je imela pri mitnini l. 1890 še 2 in ena tretjina milijona čistih dohodkov, minolo leto le še 1,031.395 gld. Brodove bode država prepustila upravi avtonomnih korporacij ali zasebnih podjetnikov. Za take brodove bode dež. polit. oblastvo določevalo primerno mitnino v razmerju z upravnimi troški.

Pristojbine od zapuščin.

Kakor znano, so tedanje pristojbine od zapuščin jako občutljivo breme, posebno za mala in zadolžena posestva. Vlada je vsled raznih predlogov predložila nov načrt zakona, po katerem se državni dohodki iz pristojbin znižajo le za 296.438 gld. v primeri z dohodki l. 1896, ki so znašali 18,729.763 gld., in sicer pri izročitvah posestev med živimi 15,432.924 gld., vsled smrti 3,296.839 gld.; toda to breme bode primernejše, pravičnejše razdeljeno na močnejša ramena. Tako se pristojbine prosta vrednostna meja pri prometu nepremičnin v direktni črti in med zakonskima raztegne od 500 do 2500 gld.; ob jednom se pristojbina od vrednosti kmečkih posestev nad 2500 do 5000 gld. zniža od 1½ % na ½ %. Vse olajšave pri izročitvah med stariši, otroci in zakonskimi znašajo nad 2 milijona in se znižajo povprek od 4,500.000 na 2,450.000 gld.; torej skoraj za polovico.

Državni dolg.

Vlada je danes tudi predložila izkaz o stanju državnega dolga koncem l. 1897.

Spolni državni dolg znaša 2.763,120.277 gld., obresti od tega dolga 114,524.841 gld.; dolgovi

tostranske državne polovice 1.472,746.638, obresti od tega dolga 62,520.804 gld. Torej znaša ves dolg 4.235,866.916 gld., letne obresti 177,045.645 gold. Pa naj reče kdo, da naša država nima kredita!

Delavski urad.

Vlada je že l. 1894 predložila državnemu zboru načrt zakona o ustanovitvi urada za delavsko statistiko. Obrtni odsek se je posvetoval o tem načrtu, a dela ne končal. Na podlagi tedanjih sklepov in nasvetov je vlada sedaj predložila nov načrt, ki je brez dvoma velikega pomena v socialnem oziru.

Ker bomo o tem, kakor o drugih načrtih še obširneje poročali, zato za danes omenjamo le toliko, da namerava vlada v področju trgovinskega ministerstva ustanoviti nov oddelek, kateri naj bi v svrhu gospodarskega in socialnega zakonodajstva in uprave nabiral statistične podatke o položaju delavskih stanov.

Ti podatki naj bi se ozirali na delavce pri industriji in obrtu, v rudokopih, trgovini, pri prometu in poljedelstvu; dalje na vpliv naprav in zakonov v prosep delavskih stanov, na obseg in razmere produkcije v vseh naštetih gospodarskih panogah.

Dalje načrt zakona pojasnjuje, kako in kdo bode nabiral te podatke.

Označeni oddelek trgovinskega ministerstva bi podpiral poseben svet ali odbor, v katerem bi bil po jeden zastopnik notranjega, finančnega, poljedelskega, železniškega in trgovinskega ministerstva, predsednik stat. osrednje komisije in 24 drugih članov, katere bi imenoval trgovinski minister, in sicer tretjino izmed podjetnikov, tretjino izmed delavcev in tretjino strokovnjakov.

Jezikovna debata.

Danes je zbornica nadaljevala jezikovno debato. Prvi je govoril nad 2 uri znani Glöck-

ner, ki je s svojimi neslanimi šalami in malo resnimi napadi kratkočasil komaj deset poslušalcev, kajti — mož ni resen. Za njim sta še govorila dr. Menger in dr. Stöhr. Kdaj bode konec brezplodne mlačve, kajti od 77 vpisanih govornikov jih je doslej govorilo šele 14!

Koncem seje dr. Sylwester vpraša predsednika, zakaj v stenograf. zapisniku niso vsi medklici?

Predsednik mu odgovori, da razni škandalozni medklici pač ne spadajo k stvarni obravnavi.

Tudi Wolf se je zopet usokolil. — Divje kričeč napada vlado, zakaj ni že danes odgovorila na včerajšjo interpelacijo glede graških dogodkov in imenovanja grofa Gleispacha. Mej njegovim govorom navstane velik krik in glasen smeh.

Vse ima svoje meje!

V Trstu, 1. junija.

Razpust graškega mestnega zastopa je napravil krepek utis na kroge, zastopane i v tržaškem magistratu. Kakor bi bila potegnila burja in razpršila težke megle, zakrivajoče javno obzorje, tako so se dvignile trepalnice tržaškim mestnim očetom in sprevideli so, da v Avstriji vendar ni še dovoljeno vse. Na graškem mestnem zastopu so dobili vzgled, da je Avstrija sicer dobra mati, da marsikaj privoli svojim porednim otrokom, da pa tudi nastopijo hihi, ko jej mine prirojena dobrota, tedaj pa udari s svojo težko roko in gorje, kamor za dene!

Germski in lahonski otročiči s svojimi ravnimi in krivimi nosovi so že uganjali burke z materjo Avstrijo in jih še uganjajo, da se že gnjusi slednjemu olikanemu človeku.

In kaj mora izkušati Avstrija v svojem Primorju! Tu je pravcata sirota, kakor brez vsacega varstva pred elementi, ki iščejo vsak svoje koristi, za obstoj, za življenje države pa se ne briga nikdo. Tem elementom so avstrijska tla le še inter-

LISTEK.

Amalija.

Spisal Anton L.

Da bi mi brž minul čas, namenil sem se, da posetim svojo nekdanjo gospodinjo iz dijaških let. Vrh tega je bilo v mestu vroče, da mi je tekel znoj po vsem telesu in utrujene noge so se le še težko in skoro mehnično pregibale. Solnce je gorelo na nebu z vsem svojim silnim poletnim žarom in ob najmanjši sapici so se dvigali s ceste oblaki prahu.

Stanovala je mamica Anica v nizki, precej temni sobi, na tesno natlačeni s starinskim, obrabljenim pohištvo. Jedno samo okno je bilo odprto na umazano dvorišče, kjer se je med smetmi in lužami sprehajal suh, kuštrav petelin.

Takoj ob prihodu mi je postalo tesno in skoro žalostno. Ali so bili to spomini lepih srečnih let, ki so prihajali v moje srce tiho in nevidno in odgrinjali s svojimi rokami zastor, ki sem ga bil s toliko skrbjo razgrnil nad svojo pre-

teklostjo? Kje je oni veseli, zvonki smeh, ki se je glasil tedaj s toliko prešernostjo po ti temni sobi, — kje so one brezskrbne, idealne, visokoleteče misli, — kje so moje lahke sanje, polne jasnih upov in svetlih solčnih žarkov? Kaj sem napravil s svojim srcem, s svojimi ideali in čistimi željami?

Kako se je razjasnil obraz mamice Ane, ko sem jo pozdravil in ji stisnil roko.

»Ah, Vi ste tukaj? ... Nikdar bi Vas ne bila spoznala, da bi Vas srečala na cesti. Kako ste zrastle! — A čudno je, da ste prišli, ne spomni se me živa duša več. Ves dan presedim tu sama; čisto sama ... Vi pa ste bili že od nekdaj dobri —.«

Postarala se je v tem času nenavadno. Stala je sključena v dve gubi in glava se ji je tresla. Na sencih in nad čelom so se ji vili sivi lasje, podobni predivu. Obraz je bil globoko razoran, koža je visela ohlapno od vratu in oči so se skrivale v temnih jamah. Govorila je z visokim tankim glasom, kakor nekdaj; a za vsakim stavkom je nekoliko prestala, iz prsi ji je silil suh kašelj in obrisala si je ustna z zelenim robcem.

»Glejte, tako je propalo moje zdravje; sama ne vem, kako je prišlo, da me je potisnilo tako zgodaj. Lansko jesen sem bila nekoliko bolna ... ni bilo nič posebnega; a od takrat boleham in pogram po postelji. Zdi se mi, da kmalu zaspim za zmirom ... A vi ... Anton — —«

Ves obraz ji je oživel in ustna so se blaženo nasmehnila.

»Anton, — da bi vi videli Amalijo! ... Takrat je bila še otrok ... A zdaj, oh zdaj, — kakšna gospodična je moja Amalija ... Čakajte ... postojte!«

Vstala je in vzela iz šatulje fotografijo, zavito v tenek papir.

»To je ona!«

Slika je kazala elegantno oblečenega dekleta s polnim, koketnim obrazom in svetlimi, razumnimi, skoro lokavimi očmi.

Mamici Ani so se tresle roke in ustna so se pregibala.

»Kaj pravite? ... Kako jo sodite? ... Ali ni lepa, — nenavadno lepa?«

»Krasna ženska je. A kaj počne zdaj? Kakšno službo — ?«

nacionalno borišče za lastne interese. Gorje pa onemu, ki bi bil po njihovem mnenju še tako »najiven«, da bi zagovarjal obstoj Avstrije. Nanj se vsuje ves zasmeh, vse zaničevanje, smatrajo ga sanjačem ali k večjemu prekanjenim politikom, ki tira svojo posebno politiko, tudi sebi v korist. Za take politike imajo nas Slovane v Primorju, o katerih po jedni strani ne morejo verjeti, da bi bili zares tako dobri nesebični patrijotje in bi pri svojem povdarjanju lojalitete ne mislili skrivaj na svojo občešlovansko korist, po drugi strani pa nas mrzijo, ker smo zares predobri, da bi delali komu krivico, in predobrega prezlobni vedno sovražili.

To so elementi, katerim je mir in resno plodonosno delo groza in ki hočejo vedno kak ropot. Taki so tu in taki drugod. Toda v Gradcu jih je doletelo presenečenje, ondi so izvedeli, da železna roka v Avstriji še ni položena v grob in da noben Bismarckov »hemmschuh« ni tako močan, da bi se ta roka ne mogla dvigniti in — udariti po onih, ki jej kopljejo grob.

Seveda, v svoji prejasni svetlosti in mogočnosti se dozdevajo nad vse ministre, da nad vladarja samega, in najnujnejše, kar znajo, je to, da stavijo na »zatožno klop« ministra, ki noče biti z njimi vred izdajica cesarja in države.

A kakor rečeno, v pravcati paraleli z rogovileži v Gradcu so rogovileži v Primorju in, kakor smo že omenili večkrat, inspiracije so iste. Veleizdaja, ki tako bujno cvete in se razvija v Primorju, je istega izvora, kakor na severu: — germanskega. Ni se več treba motiti z domnevanjem, da so Nemci v Primorju tiha številka in so tu le, da mirno živijo. Primorsko nemštvo je sicer skrito pod cvetoči grm italijanstva, in se videzno omejuje le na gospodarsko točko svojega bivanja ob Adriji, toda to nemštvo je strupeni gad, ki s svojim strupom napolnjuje vonjavo cvetočega grma laške iredente. Tu pa tam pa že tudi dviguje svojo opasno glavo izpod grma in motri obzorje, ako je že dovolj pripravljeno, da plane izpod grma na plano in...

Toda »allzuscharf macht schartig« in tisti odločujoči krogi v Primorju, ki so v svoji presirnosti že poteptali v tla vsaki čut pravičnosti in spoštovanja do državne avtoritete, oni krogi, ki dražijo javnost in ki po zbornicah nečuveno napadajo in žalijo slovensko narodnost, ki je domača v avstrijskem Primorju, tudi ti krogi utegnejo nečega dne občutiti železno roko državne avtoritete avstrijske, ker tudi oni se nahajajo pod mogočnim žezlom habsburškim.

In da je temu žezlu postala resnica z ob-stankom Avstrije, to čutijo gospoda v Primorju živo v svojih kosteh po odločnem nastopanju grofa Thuna kot voditelja državne oblasti, glede graških razmer. Saj imajo tudi oni marsikaj na svoji vesti in zadeva z vitezom Nabergojem v Trstu ni najslabše izzivanje železne roke, s kakoršnim je obteženo njihovo raznobarno srce.

»Kasirka je, tam na trgu pri — in služi veliko. Lahko hodi elegantna; včeraj je imela nov klobuk; videla jo je na cesti ona ženska tam, — moja sosedka...«

Obšlo me je neprijetno, sitno čuvstvo.

»Pravite, da ste zapuščeni in da se vam slabo godi... A kako vendar, da vam ona — vaša hči —«

Zamahnila je z roko in nervozno odkimavala z glavo.

»In vi tudi, — vi pričenjate tudi! — Pustite me pri miru s tem očitanjem! — Kaj ji hočete, kaj zahtevate od nje?... Ona vendar ne more stanovati z mano... in kar zasluži, to potroši lahko sama. To je čisto drug svet, v katerem se giblje ona; jaz nisem zanj... Vi tega ne razumete...«

Poslovil sem se kmalu od mamice Ane in postalo mi je precej težko pri srcu, ko sem ji pogledal zadnjikrat v otroško-naivne oči...

Na trgu sem srečal gospodično Amalijo, ko se je vračala iz prodajalne na svoje stanovanje. Spremljal jo je eleganten gospod s svetlim površnikom in s cilindrom na glavi. Kaj sta govorila, tega nisem slišal; težko, da bi me bila spoznala, in zato je nisem pozdravil.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. junija.

Trgovinski minister Baernreither odstopi? O avstrijskih razmerah sem ter tja precej dobro poučena »Köln. Zeitg.« objavlja dopis izpod peresa nekega dunajskega dopisnika, ki trdi, da trgovinski minister dr. Baernreither kot zagrizen pristaš nemško-nacionalne klike ne more več dolgo vztrajati v kabinetu grofa Thuna, ki je povzročil razpust graškega mestnega zastopa. Na to »dolžnost« morda dosedaj še sam ni mislil, pač pa so v svoji občudovanja vredni iznajdljivosti iztaknili to prvobojevniki za »zatirano« nemštvo in mu morda že pojasnili, da mu ne kaže v tem slučaju drugače postopati, ako hoče ostati zvest svojim načelom in obljubam. — Dr. Baernreither si bode to stvar seveda preje dobro premislil, ker se najbrže ne loči posebno rad tako naglo od ministerskega sedeža.

Dogodki v Gradcu. Vladni komisar baron Hammer-Burgstall prav dobro skrbi za red v graškem mestu, kajti dosedaj se ni pojavil še nikak nemir, akoravno so strune v vseh slojih precej napete. Štrajkajo dosedaj le nekateri bivši mestni odborniki, v katerih imenu je bivši podžupan dr. Bayer naznanil vladnemu komisarju, da ne vsprejme mest svetnikov, na katera jih je povabil. Komisar je seveda vzel to naznanilo na znanje in odredil, da sodelujejo pri vodstvu uradnih poslov načelniki posameznih magistratnih uradov. Kakor se vidi, se graško mesto ne bode podrlo, akoravno ne sodelujejo dosedanja mestni očetje. — Mnogo slabše se godi novemu predsedniku graškega nadsodišča, grofu Gleispachu, ki baje v celem mestu ne more dobiti primerne stanovanja, akoravno je več praznih. Grof Gleispach se je včeraj podal na Dunaj in bil pri cesarju vsprejet v avdijenci. Morda je njegovo bivanje na Dunaju kaj v zvezi z graškimi razmerami. — Mej častniki, ki so bili radi znanih demonstracij degradovani, se nahajata po izjavi »Grazer Tagblatt« tudi deželna poslanca baron Rokitsky in pl. Reininghaus. Značilno!

Socijalni demokratje — proti obstrukciji! Kaj čudno se to glasi in vendar mora biti res, ker tako piše glavno socijalno-demokratsko glasilo, Adlerjeva »Arb. Zeitg.« V posebnem članku se namreč to za blagor delavskih stanov tako »vneto« glasilo huduje nad izredno naivnostjo nemško-nacionalnih strank, ki s svojim postopanjem ovirajo plodonosno delo, ter imenuje finančnega ministra modernega, pametnega moža, ki v takem položaju, v kakoršnem se nahaja sedaj naš parlament, res ne more delati čudežev. Lastnim očem skoro ne moremo verjeti, da piše »Arb. Zeitg.« v takem smislu, ko je vendar evangelij za tiste socijalistične zastopnike v državnem zboru, ki so svojedobno s svojim pobalinskim vedenjem v zbornici prekašali celo prvake Schönererjeve garde. Tisti možje, ki so pred nekaj meseci kot divji razbijali po pulnih in predsedniški mizi ter napadali predsednika in trezno mislečo moža, ti so se sedaj postavili po robu nemško-nacionalnim kričarjem ter jih pozivljajo, naj ne ovirajo parlamentarne dela. Ali jih je resna volja finančnega ministra, odpraviti zastareli časniški in koledarski kolek, dovedla na pot spreobrnjenja, ali kaj drugega, ni znano, pač pa je želeli, da se ta preobrat v resnici izvrši in se konečno spametujejo tudi ostale kričaške korifeje.

Socijalno-demokratski strankarski shod. Poleg že navedenih predlogov in resolucij, ki so se vsprejele na socijalno-demokratskem strankarskem shodu v Lincu, omeniti nam je še novega strankarskega davka, ki se bo pobiral od sodrugov v svrhu pokritja stroškov za strankarsko organizacijo. No, sodrugi morajo pač veseli biti takega vodstva, ki tako marljivo naklada nove davke, s katerimi se v prvi vrsti maste židovski kolovodje. Govorilo se je tudi o snovanju domov za vajence, toda nedostaje potrebnih denarnih sredstev. Posebno pozornost hoče obračati socijalna demokracija na kmečki proletarijat ter se mnogo bolj nego dosedaj, pečati s — telovadbo z ustanovitvijo delavskih telovadnic. Nič kaj povoljnih vspehov pa ni dosegla socijalna demokracija z žensko organizacijo in se je vsled tega sklenilo, da se samostojna ženska organizacija opusti. Konečno je bil na dnevnem redu tudi predlog, naj stranka z vso silo dela na to, da se ustanovi

delavsko ministerstvo, pod katero bodo spadali vsi delavci v državnih in zasebnih podjetjih. Temu predlogu se je protivil vodja dr. Adler, naglašajoč, da bi s tem delavstvu ne bilo ničesar pomagano, ker bi na to mesto prišel kak plemenitaž, ki bi dobival mastne dohodke, za delavstvo pa bi ničesar ne storil, vendar pa bi vlada vedno lahko naglašala, da je ustregla zahtevi delavstva.

Volitev predsedstva v francoski zbornici. Dne 1. t. m. se je otvorilo novo zasedanje francoskega parlamenta. Zbornica kaže v obče svoje prejšnje lice, izpremembe so le neznatne. Mesto mohamedovca dr. Greniera, ki je v prejšnjem zasedanju s svojim turbanom zabaval stare in mlade parlamentarce, sedi sedaj v zbornici pravcati zamorec Legitimus, ki zastopa otok Gadeloupe. Po mišljenju je socijalist, po poklicu pa baje čarovniški mojster. Starostni predsednik Boysset je z daljšim, radikalno barvanim govorom otvoril sejo. Njegov govor so odobraval socijalisti in radikalci. Za tem se je pričela volitev začasnega predsedstva. Predsednik je naznanil, da se je oddalo 556 glasovnic, mej temi so bile tri prazne. Absolutna večina je znašala 227 glasov in ravno toliko jih je dobil vladni in desnični kandidat Pavel Deschanel, mej tem ko je odpadlo 226 glasov na bivšega predsednika Brissona. Mej glasnim ugovarjanjem levičarjev je naznanil starostni predsednik, da je izvoljen predsednikom Deschanel. Kar radikalec Jourde naznani, da je bila jedna kontrolna krogla, ki se oddajajo ob enem z glasovnicami, na tleh in da je bilo toraj oddanih 557 glasov. Ker toraj nobeden kandidat ni dobil zadostnega števila glasov, ni bil nihče izvoljen predsednikom. Vsled tega navstane v zbornici nepopisen vrišč, socijalisti in radikalci rujeve, prav kakor naši obstrukcionisti. Vse to traja skoro celo uro. Predsednik mora pretrgati sejo, katero otvori še le po preteku jedne ure, in izjavi, da je volitev neveljavna in se vrši v prihodnji seji nova volitev. Podpredsednikoma sta bila izvoljena Sarrien in Leygues. V včerajšnji seji je konečno zmagala desnica, kajti z zadostno večino je bil izvoljen njen kandidat Deschanel, ki se je s kratkimi besedami zahvalil za izvolitev. Dobil je od 562 oddanih glasovnic 282, Brisson pa le 278 glasov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. junija.

(»Südmark«) postaja za Slovence v obmejnih pokrajinah na severu vedno nevarnejša. Nemci z denarjem po pruskem vzgledu podpirajo nemške obrtnike v slovenskih krajih ter pokupujejo slovenska posestva. To društvo nam je mnogo škodljiveje, nego »šulverein«. Da se osnuje potrebno društvo v obrambo proti nemški povodnji, so se včeraj, kakor se nam z Dunaja poroča, posvetovali slovenski državni poslanci. Načeloma so sklenili soglasno, da se v Ljubljani osnuje tako društvo ob enem proti italijanski »legi nazionale«, ki naj bi s potrebnimi pododbiri delovali za obrambo slovenske zemlje. V kratkem izide vabilo k razgovoru v Ljubljani.

(Iz deželnega šolskega sveta.) Iz poročila o seji dne 26. maja posnamemo nastopno: Naučnemu ministerstvu so se predložili predlogi glede nameščenja učnih mest za naravoslovje, matematiko in fiziko, klasično filologijo in slovenščino na gimnaziji v Kranju. Definitivni učitelj na ljudski šoli v Besnici, J. Baraga, je imenovan definitivnim učiteljem za Koroško Belo, začasni učitelj na ljudski šoli v Slivjah v Istri, Fr. Delcott, je imenovan definitivnim učiteljem za Češnjico v črnomaljskem okraju. V prostore tukajšnje realke se sklone vpeljati elektriko ter podeli nekaj ustanov gojencem na pripravnici.

(Osebna vest.) Dr. Al. Vacek, dosedaj v Pragi, je imenovan okrajnim zdravnikom za Bohinjsko Bistrico.

(Nemška nestrpnost.) Z Dunaja se nam poroča: Ker se slovanski vseučiliščniki v Gradcu meseca februarja niso hoteli soudeležiti nemških demonstracij, zgubili so mnogi, mej njimi tudi nekateri slovenski, podpore društva »Freitisch«. Gospod poslanec Robič je sicer skušal posredovati pri vladi, katera pa nima nikakega vpliva na imenovanje dijaško podporno društvo. Zato je med člani slovanske krščanske narodne zveze nabral razmerno znatno svoto, katero odpošlje v Gradec

kot nadomestilo za nemško nestrpnost proti slovanskim dijakom, ki niso hoteli tuliti in razsajati z nemškimi tovariši.

(Iz Črne Vrh.) Katoliška delavska družba v Idriji je napravila na binkoštni ponedeljek svoj majnikov izlet v Črni Vrh. Dasiravno ni bilo vreme posebno ugodno, udeležilo se je izleta blizo 200 oseb. Družbeni mešani pevski zbor je pod vodstvom preč. gospoda dekana Mihaela Arkota pel tako pri slovesni sveti maši, kakor tudi pri litanijah popoludne. Družba ima tudi izvrstno izvežbano godbo, ki je istotako sodelovala. Po sveti maši se je razvila v prostorih Ivane Lampe neprisiljena lepa zabava. Petje, godba, nagovori so se lepo med seboj vrstili. Preč. gospod Finžgar, novi kapelan idrijski, je govoril navlašč za to priliko zloženo pesem, ki je bila vsprejeta z velikim naudušenjem. Le prehitro je prišel čas, ko je bilo treba odriniti. Pokrepčani na duhu in na telesu vrnili so se izletniki deloma peš, deloma na voze nazaj v Idrijo. Da katoliška delavska družba izvrstno deluje, pokazal je ta izlet. Pevski zbor bi bil vsakemu društvu lahko v ponos, saj ima pa tudi izvrstnega pevovodjo. Dosti je v Idriji društev, toda prva je katoliška delavska družba, ne samo vsled svojih načel, katere zastopa, ampak tudi po svojem številu in posebno še po svojem pevskem zboru.

(Obrtna nadaljevalna šola v Kranji) priredi v ljudsko-šolskem poslopji razstavo šolskih izdelkov, katera se otvori dne 5. junija ob 11. uri dop. in je potem tisti in naslednji dan pristopna vsakemu prijatelju šolstva.

(Izgubila se je) iz Gradišča pri Lukovici 18 let stara Uršula Česen, ki je zmešane pameti. V začetku majnika je odšla od doma in se ni več vrnila; odšla je menda proti Štajerskem. Je velike postave, krepko zraščena, zelo rudečih lic, hodi silno naglo ali teče in večkrat sama s saboj govori ali pa poje. Napravljena je, kakor navadno kmetice. Kdor bi jo videl ali zvedel zanjo, naj jo vrne proti domu ali pa jo zadrži in to naznani ali očetu Francetu Česen, posestniku na Gradišču, št. 20, pošta Lukovica ali pa župnemu uradu v Moravčah ali na Brdu ali županstvu Spod. Koseze p. Lukovica.

(Vabila za II. narodno dirko) kluba slov. biciklistov »Ljubljana« so se že razposlala, istotako tudi plakati. Če kedo pomotoma ni dobil vabila, naj se obrne do odbora; tiskana so bila vabila le za klubove člane in narodna kolesarska društva. Za ostalo p. n. občinstvo pa se izdajo tekom današnjega dneva natančni programi za dirko. Ti programi se bodo razprodajali pri g. Šešarku in jih bode mogel vsakdo kupiti z vstopnico vred. Prodajali se bodo po 10 krajcarjev. Na dan dirke se jih bode moglo dobiti pri blagajnici na dirkališču. Ob enem opozarjamo slavno občinstvo na to, da se je do današnjega dne že mnogo vstopnic (zlasti lož in sedežev) razprodalo. Kdor želi torej še kak sedež, naj se še pravočasno obrne do gosp. Šešarka. Dirka obeta postati prav zanimiva. Prijavljenih je že zelo mnogo dirkačev, mej temi iz Hrvatske: od lani znani Marcel Roza, Mirko Novak, Stjepan pl. Žigrović itd. Dobro poznati Dolovčak od »I. hrv. društva bicikl.« pripelje saboj kvadruplet — kar bode slovensko občinstvo gotovo zelo zanimalo. — Pri včerajšnjem sklepu prijav se je konstatiralo, da se je prijavilo 30 dirkačev. Dirka loži jih bode: I. pri dirki juniorov 8 dirkačev, II. pri dirki gostov 14 dirkačev, III. pri glavni dirki 20 dirkačev, IV. pri dirki seniorov 8 dirkačev, V. pri dirki na angleško miljo 8 dirkačev, VI. pri dirki na tandemih 18 dirkačev, VII. pri dirki handicap 21 dirkačev. — Darila so že izložena pri tvrčki Gričar & Mejač.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 22. do 28. maja je bilo 16 novorojenih, 1 mrtvorjen, 17 jih je umrlo, med njimi 5 za jetiko, 1 za vnetjem sopilnih organov, 11 za različnimi boleznimi, med njimi je 7 tujcev, 8 iz zavodov; za infekcijskimi boleznimi so obboleli, in sicer: 1 za škrlatico, 3 za vratico.

(Slovanska trgovinska zadruga na Dunaju) skliče na 8. t. m. v Ressource, Dunaj, I. Reichs-ratstr. 3. občni shod slovanskih trgovcev in trgovskih pomočnikov v namen napredka slovanskih narodov in slovanske trgovine, ter povabi vse Slovane, katerim je mogočnost dana, se na tem shodu vdeležiti. — Zadrugi upravitelj za Ju-

goslovane je Slovenec g. Martin Brantuša, Dunaj, IV., Kanalgasse 7.

(O jetiki, sušici ali dèri.) spisal dr. Anton Pogačnik, tačas zdravnik v Gorici (via del Ponte nuovo št. 26), bivši skozi 25 let specialist za pljučne bolezni na Dunaju. Ta zdravim in bolnim jako koristna knjižica je ravno izšla in se dobiva pri njenem lastniku, g. Janku Lebanu, nadučitelju v Trebelnem pri Mokronogu (na Dolenskem) po 25 kr. iztisek, po pošti 28 kr.

(Društvo za odpor proti antisemitizmu) je imelo 31. maja na Dunaju občni zbor. Zbrali so se sami pristni judje, le kot čudak se jim je pridružil tudi superintendent Seberiny. Tolažili so se, da se bo antisemitizem sam ujedel, ker ne bo mogel izpolniti lažnjivih obetov. Sicer pa, dejal je dr. Kronawetter, je antisemitizem le orodje liberalizma in fevdalizma. »Nazadnje, poroča »Neue Fr. Presse« se je dvignil novi odbornik superintendent Seberiny, ter je govoril posebno slovesno in prisrčno in napravil v tem velik vtis. Srčna potreba mi je, pridružiti se temu društvu, zakaj nisem še pozabil mladostnih idealov o svobodi in napredku. Če pravi laški lirik, da ima v življenju le bolečina trajnost, pravim jaz s krščanskega stališča, da je trajna le ljubezen. Kristus je dejal: Kdor mene izpozna pred svetom, tega bodem tudi jaz izpoznal pred svojim očetom. V sedanji dobi, ko se toliko ljudi umika vsaki izpovedi, je tako društvo lepa institucija. Zato se mu pridružujem kot borilec za napredni razvoj. (Viharno dolgo-trajno ploskanje.) »Klasično je to poročilo. Človek se čudi čudaku superintendentu, čudi židom, ki mu ploskajo, in čudi »Preši«, ki pravi, da je bil zadnji govor posebno slovesen in prisrčen. Zdi se, da so judje veseli novega tovariša in da so mu zato malo poploskali, če tudi je nekaj govoril o Kristusu in svojem krščanskem naziranju. Judje že dobro vedo, da jim ni vse nevarno, kar se imenuje tudi-krščansko!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 3. junija. Poslanec Povše in tovariši so vložili predlog, naj vlada predloži načrt zakona, po katerem bi se korenito zatirala svinjska kuga, ki v južnih deželah kmetijstvu napravlja ogromno škodo.

Dunaj, 3. junija. V začetku seje omeni poslanec dr. Milevski, da je vlada zadnji čas predložila veliko zelo važnih in nujnih načrtov zakonov, n. pr. odstranitev koleka pri časnikih, odstranitev mitnic, znižanje pristojbin pri prevzemanji premoženja. Ker imajo v smislu opravičnika vladne predloge prednost pred vsemi drugimi, zato vpraša predsedstvo, ali bi hotelo naznaniti načrt, po katerem se bo to nagromadeno delo razdelilo ter ali bi ne kazalo, za take predloge določiti posebne seje, morebiti dve na teden, ali pa večerne seje, da se vsaj prvo branje teh predlogov dožene. — Predsednik je odgovoril, da v tem oziru ne more nič določnega odgovoriti, dokler se glede tega ni posvetoval z načelniki raznih klubov. To izjavo so spremljali levičarji z glasnimi dobroklici. — Poslanec Resel je vprašal predsednika, ali bi ne kazalo predlogo o odpravi koleka za časnike prvega dati na dnevni red. Predsednik mu je odgovoril, da se tudi o tem še le domeni z načelniki klubov. — Potem se je nadaljevala razprava o jezikovnih predlogih, ki pa je brez kakega zanimanja; opozicijski govorniki mlatijo prazno slamo, samo da tratijo dragi čas.

Dunaj, 3. junija. Cesar je vsprejel predsednika graškega nadsodišča grofa Gleispacha v avdijenci.

Dunaj, 3. junija. Danes je sprejel cesar grofa Thuna v avdijenciji, kakor se govori zaradi dogodkov v Gradcu. Pravijo, da je vlada pripravljena za odločne korake, ako bi opozicija v tem oziru silila vlado do kake izjave.

Dunaj, 3. junija. Načelniki klubov opozicije so sklenili, nadaljevati obstrukcijo z vsemi po opravičniku dovoljenimi sredstvi.

Dunaj, 3. junija. Govori se, da katoliška ljudska stranka izstopi iz desnice. Gotovo je le to, da do sedaj še ni imel ta klub nobene klubove seje po binkošti, ker

čakajo deželnega glavarja dr. Ebenhocha, da pride na Dunaj, in gotovo je, da je neka frakcija v tem klubu, ki z vsemi silami dela za izstop.

Pariz, 3. junija. Pri drugi volitvi predsednika zbornice je dobil Deschanel 282 glasov, poprejšnji predsednik Brisson pa 278. Izid te volitve pomeni zmago sedanje vlade.

Vojska mej Španijo in Ameriko.

Danes potrjujejo tudi brzojavna poročila iz Madrida in Newjorka, da admiral Cervera z brodom ni bilo v zalivu Santiago de Cuba, ko so minuli torek bombardovali na španske utrdbe ob obrežju. »Špansko brodovje«, katero so si predstavljali Amerikanci v zalivu, je tvorila poleg nekaj čolnov samo vojna ladija »Cristobal Colon«, katero je admiral Cervera nalašč pustil v zalivu, ker je bilo na njej potrebnih nekaj poprav. Da bi pa nasprotnika speljal na led, dal je razobesiti svojo zastavo, ki je potrdila nasprotnike v prijetni nadi, da se nahaja na krovu ladije oni Cervera, ki jih že toliko časa vodi za nos. No, sedaj so se prepričali, da se hoče Cervera še nadalje pošaliti z zmageželnimi Amerikanci.

Admiral Schley je prejel od oddelka za mornarico nastopno povelje: Admiral Schley ne sme sedaj samo paziti na to, kako bi si osvojil Santiago in razdejal ondotne utrdbe, marveč paziti le na brodovje Cerverovo, da ne uide iz zaliva (!) Ko bi pa hotelo ubežati, naj je napade šele na odprtem morju, kamor ne dosežejo kroglice iz utrdb. — Odkar so imeli Amerikanci veliko smolo pri San Juanu de Portorico, — pravi nadalje dopisnik »Worlda«, je mornariški urad zelo v skrbeh in želi, da se bombardovanje čim bolj omeji, ker se boji, da bi jih Španci pobili.

Vsled tega se je poverilo Schleyu prime-roma dovolj močno brodovje, da more pričeti boj z admiralom Cervero in da lahko posnema tovariša Deweya pri Manili.

Ko je Schley minuli torek zjutraj opazil, da Španci popravljajo svoje utrdbe, pričel je bombardovati, da bi jih oviral pri delu. Streljalo se je jedno uro. Španci so takoj odgovorili s topovi in so vztrajali na svojem mestu do zadnjega. Seveda niso mogli provzročiti večje škode. Poškodovana je le jedna ameriška križarka. Dopisnik pravi nadalje, da je Castillo de Moro zelo razdejan, in izjavlja, da se je Schley umaknil še le tedaj, ko je videl, da je dosežen namen (!). Vhoda v zaliv si ni nameraval priboriti.

Mornariški urad bo odredil resen napad na morju šele tedaj, ko bo pred zalivom zbrano dovolj močno brodovje. Tedaj se pa tudi izvrši napad na Santiago de Cuba od nasprotne strani na suhem, ker se Amerikanci trdno nadjajo, da smejo računati na pomoč vstašev.

Tako ameriški poročevalec. Po našem mnenju bo o odločilnem resnem napadu odločeval le Cervera, ko mu dojde na pomoč admiral Camara z ostalim brodovjem.

Madrid, 3. junija. »Imparcial« poroča iz Havane, da admiral Cervera mej bojem ni bilo v zalivu Santiago. Njegovo brodovje je že poprej odplulo. Ostala je le ladija »Cristobal Colon« radi poprave parnega kotla. — To potrjujejo tudi ameriški poročevalci.

Madrid, 3. junija. Baterije so v zadnjem boju poškodovale tri ameriške ladije in jedno zažgale. Na španski strani je ubit jeden vojak.

Madrid, 3. junija. Poročila Amerikan-cev, da se je admiral Schley hotel samo prepričati o vojnih pripravah v Santiago, so smešna, kajti s 14 vojnimi ladjami se ne napravlja takih izletov in vztraja v peturnem boju. Resnica pa je, da so Amerikanci nameravali si priboriti vhod v zaliv, a so se morali umakniti. Utrdbe Castillo de Moro niso mogli razdehati, ker se nahaja v višini 62 metrov.

London, 3. junija. Posebna izdaja »Morningpost« objavlja brzojavko iz Madrida, ki pravi, da se je Leon Castillu uradno naročilo, naj posreduje pri velesilah v svrhu izposlovanja častnega miru.

Newjork, 3. junija. Tu pričakujejo poročil o odločilni bitki pri Santiago (?) V zad-

njem boju so oddali Španjci 300 strelav, Amerikanci pa komaj četrti del tega števila. Izguba na španjski strani ni velika. Ladija „Cristobal Colon“ je nekoliko poškodovana. — 6000 vstašev se nahaja v bližini Santiago.

Newyork, 2. junija. Torpedovka Schleyevega brodovja je dospela včeraj jutraj v San Nicolas in je odplula po preteku jedne ure proti Washingtonu z važnimi poročili.

Umrli so:

1. junija. Karolina Lotrič, gostija, 68 let, Črna vas 25, vodenica. — Marija Gregorčič, sprevednika žena, 72 let, Sv. Petra cesta 23, ostarelost. — Franc Barborič, umirovljeni župnik, 65 let, Gospodske ulice 18, bronchitis emphys.

V otroški bolnišnici:

1. junija. Milan Koračin, čevljarja sin, 2½ leta, gan-graene.

V bolnišnici:

30. maja. Marija Bizil, delavca vdova, 57 let, oedema pulm.

31. maja. Ana Kurnik, stolarja vdova, 64 let, oedema pulm.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
2	9. zvečer	735.0	15.0	sl. jug	poloblačno	
3	7. jutraj	734.2	12.6	sl. svzh.	jasno	9.2
	2. popol.	733.9	16.7	sl. jug	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 16.1°, za 0.1° pod normalom.

Pipe za sode

s fino probkovino od 1-5 štev. tucat 1 gld. 20 kr., od 5-6 štev. tucat 3 gld.

Strugane čepe

1000 komadov 3 gld., ponuja 376 5-3

FRANC BLAHA, strugar. Humpolec, Češko.
Vzorci zastoj in franko.

Katera posojilnica prodá

blagajno,

ako ji je premala?

Dopisi pod: „V. K., Idrija“. 394 2-1

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vilo, vsakovrstne žage in pile, lonci (železolitni in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizararska, tesarska, kovaška, ključarska in usnjarska orodja.

Štedilniki, peči, kovano in valano železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke, cement, štorje za strop.

Zaradi opustitve trgovine oblastno dovoljena

popolna razprodaja vsakovrstne železnine po tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim društvom si vsakovrstno železnino najceneje naročiti. 293 37

And. Druškovič

Mestni trg št. 9./10.

Dratence in drat, vsakovrstne tehtnice, ploščevina vsakovrstna, kakor: mesingasta, pokfana, bakrena, cinkasta in pocinkana, bel in črna. Trombe za vodo in gnojnice. Svetilke in kovanja za kočije. Vsakovrstne ključalnice, mesingaste kljčke, pante in zapah. Ledene omare in pipe za pivo. Kroglice in keglje za kegljanje itd. itd. itd.

Gospod **Besnard** v Neuville-aux-Bois (Loiret, Francosko) kupuje in zelo dobro plačuje

stara francoska vojaška pokrivala

(kape, čake) iz časa prekucije in Napoleona I., t. j. iz dobe od 1797 do 1813. 382 3-2

Udano podpisana si dovoljujeva opozarjati p. n. občinstvo na najino

ključarnico

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 69,

ter prosiva slavno občinstvo, da naju blagovoljno podpira. Prizadevala si bova, da vsestransko ustreževa v popolno zadovoljnost častitih obiskovalcev.

Izdelujeva vsa v to stroko spadajoča dela, postavljava štedilna ognjišča in strelovode itd. Popravila se hitro in po najnižji ceni izvršujejo.

377 3-3

Ant. Breskvar in Ign. Irkič.

Štajersko deželno kopelišče

Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Poličane.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pitno, kopalno, električno zdravljenje in z mlekom.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnosloviti glavberjevo-solnato-kislkasti vrelec, priporočeni od prvih zdravniških avtoritet proti obolenjem prebavnih in dihalnih organov, in sicer:

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča pijača, preizkušeno zdravilno sredstvo, 303 20-6

razpošilja vselej sveže napolnjeno

deželna glavna zaloga v deželni hiši v Gradcu in kopeliščno oskrbnitvo v Rogatec-Slatini.

Deželna rogaška kislá voda se povsodi prodaja.

Prodá se
lepo malo posestvo
na Gorenjskem blizu postaje Podnart.

Natančna pojasnila o tej prodaji poizvedeti so pri Vinko Hudoverniku v Radovljici. 389 3-2

Koverté s firmo priporoča

„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

Severonemški Lloyd v Bremi.

158 30-28

Od vis. c. kr. ministerstva vsled ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštnih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Iz Breme vsak torek in soboto zvečer.

Iz Southamptona dotaknivi se

Cherbourg vsako sredo in nedeljo

Iz Genove dotaknivi se Neapola

via Gibraltar dva ali trikrat na mesec.

Brema - Vzhodna Azija.

Do Kitajskega.

Brema - Avstralija.

Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Južna Amerika.

Do Montevideo.

Brema - Severna Amerika.

Do Baltimore.

Brema - Vzhodna Azija.

Do Kitajskega.

Brema - Avstralija.

Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Južna Amerika.

Do Montevideo.

Brema - Severna Amerika.

Do Baltimore.

Brema - Vzhodna Azija.

Do Kitajskega.

Brema - Avstralija.

Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Južna Amerika.

Do Montevideo.

Brema - Severna Amerika.

Do Baltimore.

Brema - Vzhodna Azija.

Do Kitajskega.

Brema - Avstralija.

Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Južna Amerika.

Do Montevideo.

Brema - Severna Amerika.

Do Baltimore.

Brema - Severna Amerika.
Do Novi-Jorka.

Brema - Južna Amerika.
Do Montevideo.

Brema - Vzhodna Azija.
Do Kitajskega.

Brema - Avstralija.
Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Južna Amerika.
Do Montevideo.

Brema - Severna Amerika.
Do Baltimore.

Brema - Vzhodna Azija.
Do Kitajskega.

Brema - Avstralija.
Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Južna Amerika.
Do Montevideo.

Brema - Severna Amerika.
Do Baltimore.

Brema - Vzhodna Azija.
Do Kitajskega.

Brema - Avstralija.
Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Južna Amerika.
Do Montevideo.

Brema - Severna Amerika.
Do Baltimore.

Brema - Vzhodna Azija.
Do Kitajskega.

Brema - Avstralija.
Do Adelaide, Melbourne, Sydneja.

Brema - Južna Amerika.
Do Montevideo.

Brema - Severna Amerika.
Do Baltimore.

Brema - Vzhodna Azija.
Do Kitajskega.

Le 50 kr. za 4 žrebanja. Zadnji mesec.

315 1 887 3

Glavni dobitok

1krat 100.000 kron in 4krat 25.000 kron
v denarjih po odbitku 20%.

Jubilejne razstavne srečke

à 50 kr.

I. žrebanje: 25. junija 1898.
II. žrebanje: 6. avgusta 1898.
III. žrebanje: 15. septembra 1898.
IV. žrebanje: 22. oktobra 1898.

priporoča **J. C. Mayer**, menjalnica v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dné 3. junija.		Dné 2. junija.		Kreditne srečke, 100 gld.		200 gld. 25 kr.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 90 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	171	20	30
Skupni državni dolg v srebru	101 " 70 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 " — "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20	30	—
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 55 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 " 25 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	27	—	—
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 " 50 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 15 "	Salmove srečke, 40 gld.	85	—	—
Ogerska zlata renta 4%	120 " 15 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 " 75 "	St. Genois srečke, 40 gld.	79	50	—
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 " 10 "	Dunavske vravnave srečke 5%	129 " 25 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60	—	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	912 " — "	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	110 " — "	Ljubljanske srečke	22	—	—
Kreditne delnice, 160 gld.	357 " 50 "	Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158	—	—
London vista	120 " 30 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " — "	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3515	—	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 90 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	436	—	—
20 mark	11 " 77 "	Priporitetne obveznice državne železnice	221 " — "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	75	—	—
20 frankov (napoleonodor)	9 " 53 "	" južne železnice 3%	179 " 80 "	Splošna avstrijska stavbinska družba	114	—	—
Italijanski bankovci	44 " 35 "	" južne železnice 5%	127 " 10 "	Montanska družba avstr. plan.	163	25	—
C. kr. cekini	5 " 65 "	" dolenskih železnice 4%	99 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	180	50	—
				Papirnih rubljev 100	127	75	—

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.